

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในบทนี้จะกล่าวถึงวิธีดำเนินการวิจัย ซึ่งประกอบด้วย วัตถุประสงค์ของการวิจัย ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และการนำเสนอข้อมูล โดยมีรายละเอียดดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานโรงเรียน จุฬาราชวิทยาลัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วยบุคคล 3 กลุ่ม ดังนี้

1. ผู้บริหารโรงเรียนจุฬาราชวิทยาลัย 8 โรงเรียน ได้แก่ ครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ หรือผู้อำนวยการ โรงเรียนจุฬาราชวิทยาลัย จำนวน 8 คน ใช้ประชากรทั้งหมดในการวิจัย

2. หัวหน้าฝ่าย 4 ฝ่าย ในโรงเรียนจุฬาราชวิทยาลัย 8 โรงเรียน ได้แก่ หัวหน้าฝ่ายธุรการ วิชาการ ปกครอง และบริการ จำนวน 32 คน ใช้ประชากรทั้งหมดในการวิจัย

3. ครู-อาจารย์ในโรงเรียนจุฬาราชวิทยาลัย 8 โรงเรียน จำนวน 129 คน ใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 32 คน กลุ่มตัวอย่างใช้วิธีสุ่ม 2 แบบ ดังนี้

3.1 ใช้วิธีการสุ่มแบบเจาะจง โดยเลือกครู-อาจารย์ ที่ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้าหมวดวิชาคณิตศาสตร์ และหมวดวิชาวิทยาศาสตร์ หรือครู-อาจารย์ ที่ปฏิบัติหน้าที่แทนหัวหน้าหมวดวิชาคณิตศาสตร์ และหมวดวิชาวิทยาศาสตร์ โรงเรียนละ 2 คน เนื่องจาก

โรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย เป็นโรงเรียนที่มีจุดเน้นพิเศษทางด้านคณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์

3.2 ใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย เลือกครู-อาจารย์ที่ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้าหมวดวิชา หรือครู-อาจารย์ที่ปฏิบัติหน้าที่แทนหัวหน้าหมวดวิชาอื่นๆ อีกโรงเรียนละ 2 คน โดยการจับฉลากรายชื่อหมวดวิชาที่เหลือจากหมวดวิชาคณิตศาสตร์และหมวดวิชาวิทยาศาสตร์ โรงเรียนละ 2 หมวดวิชา

รวมประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ รวมทั้งสิ้น 72 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย

1. แบบสำรวจข้อมูล เป็นแบบสำรวจเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของโรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย

2. แบบสัมภาษณ์ เป็นแบบสัมภาษณ์อย่างมีโครงสร้างที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นใช้สำหรับสัมภาษณ์ผู้บริหาร หัวหน้าฝ่าย และครู-อาจารย์ โรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ให้สัมภาษณ์ มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการและแบบปลายเปิด จำนวน 7 ข้อ คือ เพศ อายุ วุฒิการศึกษาสูงสุด อายุราชการ ตำแหน่งปัจจุบัน ระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งในโรงเรียนนี้ และหน้าที่การงานพิเศษในโรงเรียน

ตอนที่ 2 สภาพการบริหารงานโรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย ได้แก่ การบริหารงาน 7 ด้าน คือ การบริหารงานทั่วไป การบริหารงานธุรการ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานปกครองนักเรียน การบริหารงานบริการ การบริหารงานโรงเรียนกับชุมชน และการบริหารงานอาคารสถานที่

ตอนที่ 3 ปัญหาการบริหารงานของโรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัยทั้ง 7 ด้าน มีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิด

3. แบบวิเคราะห์เอกสาร เป็นการวิเคราะห์เอกสารที่เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานโรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย สาเหตุของปัญหา แนวทางการแก้ไขปัญหา ผลการแก้ไข และข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหา เอกสารที่ศึกษา ได้แก่ แผนปฏิบัติการประจำปี บันทึกการตรวจเยี่ยม และบันทึกการประชุม

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1.1 การสร้างแบบสำรวจข้อมูล ผู้วิจัยศึกษาคู่มือการบริหารงานโรงเรียนในสังกัดกรมสามัญศึกษา โครงการจัดตั้งโรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย และเอกสารประกอบจากการประชุมกลุ่ม โรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย และสร้างข้อคำถามตามประเด็นในกรอบการวิจัย

1.2 การสร้างแบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยศึกษาดำรง เอกสารประกอบการประชุม กลุ่มโรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาในโรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย โดยกำหนดกรอบแนวคิดวิจัยตามเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนมัธยมศึกษา 7 งาน คือ การบริหารงานทั่วไป การบริหารงานธุรการ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานปกครองนักเรียน การบริหารงานบริการ การบริหารงานโรงเรียนกับชุมชน และการบริหารงานอาคารสถานที่ รวมทั้งรายละเอียดงานบริหารทั้ง 7 งาน และสร้างข้อคำถามตามรายละเอียดของงานการบริหารโรงเรียน

1.3 นำแบบสำรวจข้อมูลและแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นตามกรอบแนวคิดเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อพิจารณาแก้ไขปรับปรุง

1.4 นำแบบสำรวจข้อมูลและแบบสัมภาษณ์ ที่ผ่านการพิจารณาของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แล้ว เสนอผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อปรับปรุงแก้ไขในด้านความถูกต้อง การครอบคลุมเนื้อหาและความเหมาะสมในการใช้ภาษา ดังรายนามผู้ทรงคุณวุฒิ ในภาคผนวก

1.5 นำแบบสำรวจข้อมูลและแบบสัมภาษณ์ที่ผ่านการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิมาพิจารณาปรับปรุงแก้ไขร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์อีกครั้งหนึ่ง

1.6 นำแบบสัมภาษณ์ที่ปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้ว ไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. การสร้างแบบวิเคราะห์เอกสาร ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

2.1 กำหนดประเด็นที่จะทำการวิเคราะห์เอกสารตามกรอบการวิจัย

2.2 กำหนดวิธีการบันทึกข้อมูล ประกอบด้วยชื่อเอกสาร ลักษณะปัญหาสาเหตุของปัญหา วิธีการแก้ไขปัญหาที่ได้ดำเนินการไปแล้ว และข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหา

2.3 เอกสารที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่

2.3.1 แผนปฏิบัติการของโรงเรียน ประจำปีการศึกษา 2540

2.3.2 บันทึกการตรวจเยี่ยม ประจำปีการศึกษา 2540

2.3.3 บันทึกการประชุม ประจำปีการศึกษา 2540

2.4 นำแบบวิเคราะห์เอกสารเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ แล้วนำไปเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยมีขั้นตอนในการดำเนินการดังนี้

1. ผู้วิจัยนำหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัย จากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ไปยังกรมสามัญศึกษา เพื่อขอให้อธิบดีกรมสามัญศึกษาออกหนังสือขอความร่วมมือไปยังโรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย จำนวน 8 โรงเรียน เพื่อขอความร่วมมือจากผู้บริหาร หัวหน้าฝ่าย และครู-อาจารย์ ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยในการไปสัมภาษณ์

2. ผู้วิจัยสร้างตารางกำหนดวัน-เวลาของการสัมภาษณ์ และทำหนังสือถึงกลุ่มตัวอย่างนัดหมายวันสัมภาษณ์

3. ผู้วิจัยเดินทางไปสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างจากโรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย ทั้ง 8 โรงเรียนด้วยตนเอง

4. ช่วงเวลาในการสัมภาษณ์เดือนกุมภาพันธ์ 2541

โดยมีกำหนดการเดินทาง ดังนี้

ระหว่างวันที่ 4-5 กุมภาพันธ์ 2541 เดินทางไปโรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย เพชรบุรี และสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง

ระหว่างวันที่ 8-14 กุมภาพันธ์ 2541 เดินทางไปโรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย นครศรีธรรมราช โรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย ตรัง และโรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย สตูล ตามลำดับอย่างต่อเนื่อง และสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง

ระหว่างวันที่ 17-19 กุมภาพันธ์ 2541 เดินทางไปโรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย เชียงราย และสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง

ระหว่างวันที่ 22-27 กุมภาพันธ์ 2541 เดินทางไปโรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย บุรีรัมย์ โรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย มุกดาหาร และโรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย เลย ตามลำดับ และสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง

ผลการเก็บรวบรวมข้อมูล สามารถทำการสัมภาษณ์ได้ครบ 72 คน และเก็บข้อมูลตามแบบสำรวจได้ครบทุกโรงเรียน

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลจากแบบสำรวจข้อมูลใช้วิธีหาค่าความถี่
2. ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ ดำเนินการดังนี้
 - 2.1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์ใช้วิธีหาค่าความถี่ และค่าร้อยละ
 - 2.2 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการบริหารงาน โรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย ใช้วิธีวิเคราะห์เนื้อหา หาค่าความถี่และค่าร้อยละ
 - 2.3 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานโรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย ใช้วิธีวิเคราะห์เนื้อหา หาค่าความถี่และค่าร้อยละ
3. ข้อมูลจากการวิเคราะห์เอกสารใช้วิธีวิเคราะห์เนื้อหา

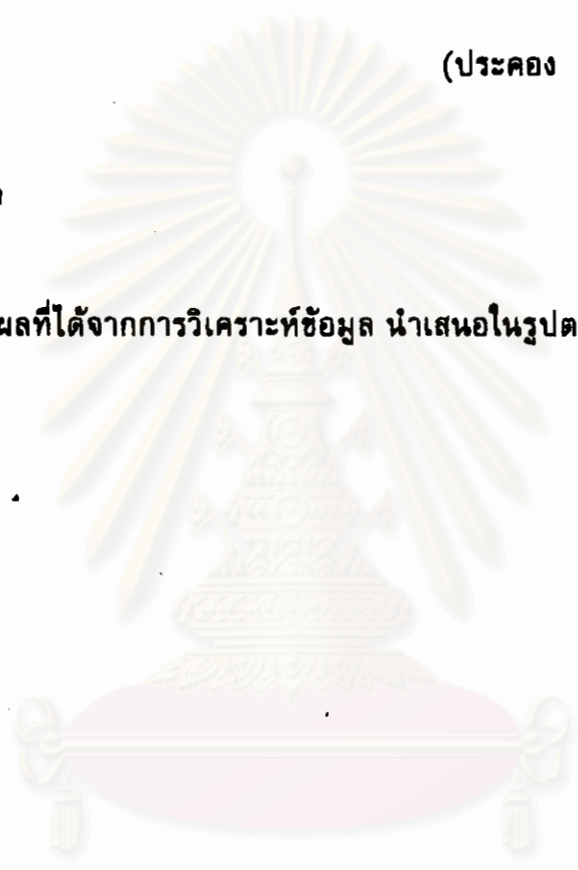
สูตรการคำนวณค่าร้อยละ

$$\text{ค่าร้อยละ} = \frac{\text{จำนวนผู้ตอบข้อนั้น}}{\text{จำนวนผู้ตอบทั้งหมด}} \times 100$$

(ประคอง กรรณสูตร, 2538 : 85)

การนำเสนอข้อมูล

ผู้วิจัยนำผลที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูล นำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย